



*V/v kiến nghị các giải pháp để phát triển bền
vững SX-XK tôm Việt Nam*

**Kính gửi: - Bộ trưởng Nguyễn Xuân Cường
- Thứ trưởng Vũ Văn Tám**

Hiệp hội Chế biến và Xuất khẩu Thủy sản Việt Nam (VASEP) cùng các doanh nghiệp thủy sản hội viên trên toàn quốc chân thành cảm ơn Quý Bộ đã luôn hỗ trợ và đồng hành cùng VASEP trong việc tháo gỡ các vướng mắc, bất cập trong công tác xuất nhập khẩu thủy sản và xúc tiến thương mại tại các thị trường.

Với kim ngạch XK tôm trong năm 2017 là 3,85 tỷ USD, tăng 22,3% so với năm 2016, ngành tôm Việt Nam đã tạo ra cột mốc mới về sản xuất, xuất khẩu. Theo kế hoạch đề ra của Bộ NN&PTNT, ngành tôm Việt Nam sẽ cố gắng đạt kim ngạch XK 10 tỷ USD vào năm 2025 với tốc độ tăng trưởng trung bình khoảng 15% mỗi năm và giữ vị trí kim ngạch xuất khẩu hàng đầu trong ngành thủy sản Việt Nam. Hiện tại, ngành sản xuất tôm Việt Nam có tốc độ tăng trưởng tốt trong 4 tháng đầu năm 2018, đạt kim ngạch XK xấp xỉ **1,02** tỷ USD, tăng 13,8% so với cùng kỳ năm ngoái. Tuy nhiên trong tháng 5/2018 giá tôm nguyên liệu lại giảm sâu gây tâm lý hoang mang trong người nuôi, có thể ảnh hưởng đến kế hoạch xuất khẩu năm 2018. Trước tình hình trên Hiệp hội đã có bài trình bày tại Hội Nghị Bạc Liên ngày 3/6, nay xin báo cáo lại các kiến nghị, nội dung cụ thể như sau:

- Do các thị trường tiêu thụ lớn còn tồn hàng nhưng chưa tới mùa tiêu thụ chính nên sức mua xuất khẩu cũng giảm mạnh trong tháng 4 và 5/2018.
- Các nước có điều kiện nuôi sớm đang vào đợt thu hoạch và trúng mùa, có sản lượng khá. Đồng bằng sông Cửu Long đang vào vụ thả nuôi chính vụ và tôm nuôi thả mùa nghịch năm nay cũng trúng khá tốt. Sản lượng tôm nuôi năm nay tăng khá mạnh so năm 2017, ước tính trên **15%** trong khi mức tăng trưởng tiêu thụ tôm hàng năm trên thế giới qua theo dõi & thống kê nhiều năm chỉ xung quanh mức **5%**.
- Mặc dù vậy, kể từ cuối tháng 3 là thời điểm giá tôm bắt đầu giảm đến nay, xuất khẩu tôm VN vẫn giữ và tăng nhẹ về giá trị (tức là sản lượng tăng) cho thấy đã có sự điều chỉnh trong kế hoạch bán hàng một cách đáng kể và sớm hơn dự kiến nên đã tiêu thụ tốt lượng tôm nuôi cho dù giá giảm. Các DN vẫn mua vào một cách ổn định và thường xuyên theo giá thị trường.
- Tôm sú quảng canh, Tôm thẻ chân trắng chất lượng tốt, không kháng sinh, màu đẹp, truy xuất được nguồn gốc vẫn được mua với giá cao hơn so với tôm thông thường.

Nhận định tình hình giá tôm trong thời gian tới:

1. Đầu quý 3/2018, các nước Ecuador và Indonesia qua cao điểm thu hoạch nhưng Việt Nam, Thái Lan và Ấn Độ đều vào giai đoạn thu hoạch cao điểm vụ nuôi chính. Thời điểm này cũng là lúc các nhà phân phối lớn khởi động kế hoạch mua hàng cho cả năm. Cán cân cung cầu, bao gồm cả sản lượng thu hoạch và tình hình tiêu thụ tồn kho sẽ quyết định giá cả tôm trên thị trường cũng như giá tôm nguyên liệu trong thời gian tới. Có thể xu hướng bắt đáy sẽ bắt đầu từ giữa tháng 6/2018 khi lượng tôm nguyên liệu cung ra giảm mạnh và sẽ xuất hiện xu hướng tăng giá trở lại.

2. Chắc chắn là sắp tới giá cả sẽ phục hồi, nhưng mức phục hồi của giá không thể ngang bằng giá năm 2017, có thể mức giá phải chịu áp lực giảm xoay quanh 10% so với năm 2017.
3. Hiện nay người nuôi tôm ở đồng bằng sông Cửu Long đã chuẩn bị ao nuôi khá nhiều nhưng đã hoãn việc thả giống do chưa thấy xu hướng quay đầu của giá tôm. Thu nhập từ nuôi tôm là nguồn sống của người nuôi, đã chuẩn bị ao nuôi mà bỏ không thì lãng phí nên người nuôi sẽ không treo ao mà sẽ thả mật độ thưa hơn, tiết giảm chi phí đầu tư, giảm rủi ro, kéo dài thời gian nuôi tôm, đợi giá tôm phục hồi.

Từ các nhận định nêu trên, Hiệp hội xin kiến nghị một số vấn đề sau:

1. Để chia sẻ khó khăn chung hiện nay cho người nuôi tôm, ngoài việc động viên các Doanh nghiệp chế biến tiêu thụ tốt, các đơn vị cung ứng tôm giống, thức ăn, chế phẩm nuôi tôm cần xem xét để giảm giá cho người nuôi. Xin đề xuất Chính Phủ, Bộ NN&PTNT có các chính sách hỗ trợ nhằm động viên các nhà cung cấp đầu vào có cơ chế mua bán cùng chính sách giá cả phù hợp cho người nuôi, giúp người nuôi vượt qua các khó khăn hiện nay và ổn định giá thành nuôi tôm trong tương lai.
2. Về lâu dài, để nâng tầm giá trị tôm Việt trên thương trường quốc tế, tôm Việt phải được nuôi sạch theo chuẩn quốc tế như ASC, BAP. Có như vậy, tôm Việt mới có cơ hội lên kệ trong các siêu thị lớn cao cấp, có giá tiêu thụ tốt và ổn định. Muốn nuôi chuẩn quốc tế thì các hộ nuôi nhỏ lẻ không thể thực hiện được vì chi phí lớn. Tôm Việt trên 95% từ ao nuôi nhỏ lẻ, cho nên nuôi tôm cánh đồng lớn trở thành một nhu cầu cấp thiết và lâu dài. Như vậy, cần gấp những mô hình hợp tác hóa trong nuôi tôm cũng như các giải pháp mạnh mẽ cho việc tích tụ đất đai hình thành các trang trại nuôi tôm chuẩn mực quốc tế. Từ đó có hướng đi trong tái cơ cấu sản xuất nuôi tôm để có kết quả tốt hơn trong dài hạn.
3. Xin kiến nghị Chính Phủ tiếp tục quan tâm các hoạt động ngoại giao cấp cao để Hoa Kỳ tháo gỡ nhanh các rào cản thương mại, nhất là việc áp thuế chống bán phá giá tôm. Rào cản này đang là một trở ngại lớn cho sức cạnh tranh của Tôm Việt Nam mặc dù hiện nay đã có công ty Minh Phú không bị áp thuế và đang chiếm gần 50% lượng tôm Việt Nam xuất khẩu vào Hoa Kỳ. Hiện nay, Tôm Việt Nam chỉ chiếm khoảng **10%** trong tổng số tôm nhập khẩu vào Mỹ do những rào cản về áp thuế chống bán phá giá so với 32% của Ấn Độ, hay so với 70% của cả Ấn Độ, Thái Lan và Indonesia.
4. Qua tìm hiểu các nguồn thông tin không chính thức, được biết hiện nay Trung Quốc đang chuyển qua mua nhiều hơn tôm Ấn Độ và Ecuador mà theo họ là có cỡ tôm lớn và giá rất rẻ. Do đó xin kiến nghị Chính Phủ có biện pháp tăng cường kiểm soát hoạt động tạm nhập tái xuất tôm Ấn Độ và Ecuador qua Cảng Hải Phòng để vào Trung Quốc nhằm hạn chế tối đa tình trạng gian lận thương mại trong hoạt động này, cũng như kéo các khách hàng Trung Quốc quay trở lại mua tôm Việt Nam.

Hiệp hội VASEP trân trọng báo cáo.

Trân trọng cảm ơn và kính chào./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Tổng cục Thủy sản;
- Cục NAFIQAD;
- Chủ tịch HH và các PCT HH;
- VPĐD HH tại Hà Nội;
- Lưu VP HH.

**TUQ. CHỦ TỊCH HIỆP HỘI CHẾ BIẾN VÀ
XUẤT KHẨU THỦY SẢN VIỆT NAM
TỔNG THỦ KÝ HIỆP HỘI**

